

Beschikking klachtencommissie Tactus Verslavingszorg

inzake klacht d.d. 24 juni 2021

de klacht

Klager heeft zich middels een klacht gewend tot de klachtencommissie van Tactus Verslavingszorg. Klager formuleert de klachten - naar aanleiding van de opgelegde verplichte zorg - als volgt:

- beperking telefoonverkeer;
- beperking bezoek (waaronder vriend);
- beperking bewegingsvrijheid.

de hoorzitting

aanwezig:

- drie leden klachtencommissie
- de klager, bijgestaan door patiëntenvertrouwenspersoon
- twee medewerkers van Tactus Verslavingszorg
- secretaresse van de klachtencommissie.

inleiding plaatsvervangend voorzitter

De voorzitter meldt dat de commissieleden op vrijwillige basis lid zijn van de klachtencommissie en dat zij niet in dienst zijn van Tactus. De klachtencommissie is een onafhankelijke commissie. Haar opdracht is om klachten objectief te behandelen en een uitspraak te doen. De beschikking wordt binnen 14 dagen schriftelijk aan alle betrokkenen en aan de Raad van Bestuur van Tactus verzonden.

In de procedure krijgt klager eerst het woord, bijgestaan door de pvp-er, daarna zal de aangeklaagde de gelegenheid krijgen om zaken toe te lichten. Klager krijgt ten slotte als laatste het woord. De voorzitter zal het gesprek leiden en de andere leden van klachtencommissie zullen in de gelegenheid worden gesteld vragen te stellen aan de aanwezigen.

toelichting klager

Klager licht het volgende toe op de klacht. Klager heeft het klachtformulier samen met de pvp-er ingevuld. De klacht gaat over de beperkingen van de vrijheden, waaronder het gebruik van de mobiel. Klager meldt dat is gezegd dat deze beperkingen zijn opgelegd ter bescherming en voor de veiligheid van klager. Klager meldt dat hij/zij is opgenomen in de IBK vanwege verwardheid. Klager meldt dat hij/zij quetiapine gebruikt. Klager meldt dat hij/zij sinds donderdag 17 juni niet meer in de war is. Klager meldt dat hij/zij op 31 mei de kliniek heeft verlaten omdat hij/zij er niet meer tegen kon dat hij/zij zoveel beperkingen had. Klager is een week later uit eigen beweging weer teruggekomen naar de kliniek.

Op de vraag van een van de commissieleden hoe het verblijf in de kliniek er op dit moment uitziet, antwoordt klager dat hij/zij niet naar buiten mag, ook niet onder begeleiding. Mobielgebruik wordt niet toegestaan. De beperkingen gelden al vier maanden. Klager meldt dat het steeds hetzelfde blijft. De pvp-er voegt hieraan toe dat in het laatste ZAG-gesprek is gezegd dat de versoepelingen van de beperkingen niet eerder zullen ingaan totdat het neurologisch onderzoek is afgerond. Volgende week maandag volgt hierover de beslissing; eerst versoepeling van bewegingsvrijheid en dan versoepeling van het telefoonverkeer.

De pvp-er meldt dat, op basis van informatie van de advocaat van klager, hij zich de vraag stelt of de juiste aanzegging is gedaan aan klager. De pvp-er meldt dat klager is opgenomen in de IBK met een voortgezette crisismaatregel en een zorgmachtiging is afgegeven en door Tactus alle vormen van verplichte zorg zijn toegepast. Volgens de pvp-er is dit volgens de wet onjuist. De pvp-er meldt dat hij met toestemming van klager verzocht heeft om inzage in het dossier, echter omdat hij op dit moment

geen account heeft bij Tactus kan hij op dit moment de gegevens niet terugvinden in het dossier van klager.

Klager vervolgt de toelichting. Klager meldt dat hij/zij een gesprek heeft gehad met de politie over vermeende mensenhandel door vriend. Klager meldt dat hij/zij dit uit wraak jegens de vriend heeft genoemd tegen de politie. Klager meldt dat door de medewerkers van Tactus wordt gezegd dat hij/zij in de IBK zit ter bescherming van zichzelf. Klager meldt dat hij/zij een stabiele relatie heeft en geen seksuele contacten heeft voor geld.

Op de vraag van een van de commissieleden hoe de behandelaars van klager tegen voorgenoemd voorval aankijken, antwoordt de medewerker van Tactus (nader te noemen "de medewerker") dat de begeleider van klager het gesprek heeft gerapporteerd en dat aan klager het advies is gedaan dat hij/zij de mogelijkheid heeft om aangifte te doen. De aanwezige medewerkers waren niet direct betrokken bij het voorval.

toelichting aangeklaagde

De medewerker geeft een toelichting op het verweerschrift en schetst de actuele situatie.

De medewerker meldt het volgende. Klager is onlangs negen dagen uit beeld geweest. Bij terugkomst in de kliniek zijn de vrijheden die klager op dat moment had "on hold" gezet. Op dit moment loopt er een onderzoek naar cognitieve functies. Vanwege middelengebruik is dit onderzoek uitgesteld. Het behandelend team heeft besloten dat eerst dit onderzoek moet plaatsvinden en moet zijn afgerond en dat op basis van de uitkomst van het onderzoek vrijheden (o.a. naar buiten) weer worden teruggegeven. Het onderzoek wordt volgende week afgerond.

Met betrekking tot het telefoongebruik, is het gebruik besproken in het zorggesprek van afgelopen dinsdag (22 juni). In het gesprek is gezegd dat Tactus het gebruik van de telefoon gaat bekijken. Aan de curator en behandelaar is gevraagd hun advies in het MDO te geven; de gebruikelijke werkwijze om een en ander op deze manier te bespreken. Het plan wordt met de begeleider van klager opgesteld.

De medewerker van Tactus meldt dat klager per 15 maart vanuit GGNet in de IBK is opgenomen vanwege verslavingsproblematiek. Er zijn zorgen over de veiligheid van klager en klager is bij opname verward. Besloten wordt om klager de eerste periode geen vrijheden te geven vanwege de verwarde toestand. De curator van klager heeft ernstige zorgen geuit over de veiligheid van klager. Vanuit de crisismaatregel en vanuit het advies van de curator meldt de medewerker dat Tactus het advies heeft overgenomen met betrekking tot de beperkingen.

Door de voorzitter wordt de volgende vraag gesteld. Was het de bedoeling dat de beperking van het telefoonverkeer was ingesteld om het contact met "foute mannen" tegen te gaan? Tegelijkertijd had klager ook bewegingsbeperking en beperking van het ontvangen van bezoek. De voorzitter vraagt zich af of dit niet dubbel op was. De medewerker antwoordt het volgende. Het bezoek wordt geweigerd aan de poort. Klager had aan het begin van de opname geen vrijheden. Gedurende de opname zijn meer vrijheden gegeven en dit werd langzaam opgebouwd, waaronder 2x15 minuten onbegeleid verlof. Tijdens een onbegeleid moment is klager meegenomen door de vriend en heeft hij/zij vooraf contact kunnen maken om buiten met de vriend af te spreken. De curator van klager had zorgen over misbruik door "foute mannen". Het advies van de curator is meegenomen in de besluitvorming.

Klager reageert met de woorden dat bij het bezoek van de vriend een begeleider aanwezig kan zijn en meldt dat hij zijn ID-kaart kan laten zien. Volgens klager duurt het nu al vier maanden dat de vriend niet op bezoek mag komen.

Op de vraag van de voorzitter waarom de vriend niet op bezoek mag komen, antwoordt de medewerker dat klager onder curatele is gesteld en dat de curator heeft aangegeven dat de vriend niet op bezoek mag komen om veiligheidsredenen voor klager.

Ten aanzien van de voortgezette crisismaatregel en de vormen van verplichte zorg die zijn toegepast, meldt de medewerker het volgende. In de crisismaatregel vanuit GGNet zijn alle maatregelen meegenomen. In de beschikking van de Rechtbank stond niet alles aangekruist en dit was wat verwarrend. Alle beperkingen zijn ingezet, in overleg met de curator.

De pvp-er merkt op dat met betrekking tot artikel 8.9 van de wet verplichte zorg, de beperkingen schriftelijk aan cliënt moeten worden meegedeeld en meldt dat dit voor de vormen van verplichte zorg niet is gedaan, terwijl deze wel zijn opgelegd. De medewerker antwoordt hierop het volgende. Hierover kan geen mededeling worden gedaan, omdat de medewerker hier niet bij betrokken is geweest. De medewerker meldt dat de mededeling in principe altijd wordt gedaan, maar weet dus niet of dit nu ook is gebeurd. De medewerker zal nakijken of de formulieren zijn ingevuld.

Een van de commissieleden stelt de volgende vraag aan klager: "begrijp ik goed dat je tijdens de opname op enig moment medicatie bent gaan gebruiken? Je vrijheden waren: eerst onder begeleiding naar buiten en later 2x15 minuten onbegeleid verlof. Toen je negen dagen weg was, ben je toen gestopt met medicatie?". Klager antwoordt dat hij/zij voordat hij/zij negen dagen weg was geen medicatie had.

De medewerker meldt dat klager bij het begin van de opname wel medicatie kreeg, maar dat dit niet de medicatie was die klager wilde. De arts gaf als eerste de voorkeur om Olanzapine voor te schrijven. Wij konden dit pas voorschrijven nadat klager niet meer in de war was. Klager reageert hier als volgt op. Hij/zij heeft begrepen dat dit ook een slaapmiddel is en dat dit niet nodig is, omdat hij/zij goed slaapt.

Een van de commissieleden stelt de volgende vraag. De beperking van bewegingsvrijheid is vanuit de curator overgenomen ter veiligheid van klager. Welke procedure wordt hierin gevolgd door Tactus ten aanzien van de termijn van de beperkingen; wordt in het traject de veiligheid gecontroleerd en wordt de bewegingsvrijheid getoetst en afgestemd met de cliënt?

De medewerker antwoordt het volgende. Als een zorgmachtiging wordt toegekend, wordt ingezet wat nodig is om de veiligheid van cliënt te waarborgen. Vanuit de voortgezette crisismaatregel is het advies meegenomen van de curator. De medewerker meldt verder dat klager bij opname onder invloed van drugs was. De beperkingen zijn voor de veiligheid ingezet. Afgesproken was dat bij het abtinent zijn de vrijheden zouden worden teruggegeven. Vrijheden werden gegeven en vervolgens koos klager ervoor om weg te gaan in de loop van de behandeling; het is onze taak om de veiligheid te waarborgen. Klager wacht nu op een begeleid wonen-plek. Er lag een plan van opbouw voor klager klaar, maar omdat klager negen dagen niet in de kliniek is geweest, zijn de vrijheden teruggedraaid.

De voorzitter stelt de volgende vraag. Hoe wordt tegen de relatie van klager en vriend aangekeken. Is er enig perspectief in de omgang met vriend aan klager te bieden?

De medewerker meldt dat het contact met de vriend door de curator als een risico wordt omschreven. Wellicht kan samen met de curator naar een oplossing worden gekeken.

Klager meldt dat de curator zegt dat hij/zij van Tactus de vriend niet mag zien en Tactus zegt dat hij/zij van de curator dit niet mag. Klager voegt hieraan toe dat hij/zij depressief binnenkwam in de kliniek en dat hij/zij niet in de war was. Hij/zij krijgt medicatie voorgeschreven voor de verwardheid. Klager meldt dat hij/zij nuchter binnenkwam en dat de urinecontrole negatief was. Klager zegt dat hij/zij een stabiele

relatie heeft en dat hij/zij de vriend mist. Sinds december 2020 heeft hij/zij een relatie met de vriend. Hierop antwoordt de medewerker dat klager sinds 15 maart in de kliniek is en feitelijk twee maanden omgang heeft gehad met de vriend.

De medewerker voegt hieraan toe dat klager niet vrijwillig is opgenomen in de kliniek en dat klager is opgenomen voor behandeling en diagnostiek. De medewerker meldt dat er nog geen zicht is op plaatsing bij een begeleid wonen-plek. De eerste stap is om maandag 28 juni een besluit te nemen ten aanzien van het telefoongebruik. De volgende stap is begeleid verlof. Het persoonlijk plan bespreekt klager met de begeleider en wordt besproken in het team. Ten aanzien van screening van de vriend, hiervan is op dit moment nog geen sprake. Hierbij moet Tactus de curator bij betrekken. Hierop reageert de pvp-er als volgt. Tactus is zorgverantwoordelijke en verzoekt Tactus om het contact tussen klager en vriend te stimuleren.

De medewerker meldt dat de opname van klager tijdelijk is en dat de curator ook gaat over de veiligheid van klager na de opname.

Een van de commissieleden benadrukt nogmaals dat het zinvol is om met de vriend en curator in gesprek te gaan; Tactus heeft hier een eigen verantwoordelijkheid in.

sluiting zitting

De voorzitter sluit de zitting en zegt toe dat er spoedig een uitspraak zal worden gedaan en dat betrokkenen deze schriftelijk tegemoet kunnen zien binnen twee weken na de zitting.

overwegingen klachtencommissie

De commissie heeft de volgende overwegingen:

- uit de toelichting van aangeklaagde blijkt dat het niet onlogisch is dat klager is beperkt in de vrijheden;
- klager heeft de kliniek verlaten tijdens onbegeleid verlof en is zelf na negen dagen teruggekomen;
- klager staat onder curatele;
- Het welzijn van klager is in het gedrang gekomen vanwege de beperkingen;
- het advies van de curator is steeds overgenomen door Tactus;
- De staf van Tactus heeft continu een eigenstandige verantwoordelijkheid met betrekking tot de bewaking van de voortzetting en het opheffen van vormen van verplichte zorg in het kader van de WVGZ, in het bijzonder waar het gaat om patiënten die in klinische behandeling zijn.
- het beperken van telefoongebruik en het ontvangen van bezoek heeft onnodig lang geduurd. Het had op de weg van de staf van Tactus moeten liggen om met de nodige voortvarendheid een screenend contact te leggen met de vriend van klager om zich zodoende een oordeel te vormen over de vraag of hij in aanmerking zou kunnen komen voor (begeleid) bezoek. Met betrekking tot het beperken van het telefoonverkeer is volgens de commissie ook te lang gewacht met het verruimen van de mogelijkheden ter zake, al was het maar omdat begeleiding van telefonische contacten met meerdere personen ook mogelijk was geweest.
- ten aanzien van de opmerking van de pvp-er over de formaliteiten van de gevolgde WVGZ-procedure, is de commissie van oordeel - afgaande op de door de ter zitting door de staf van Tactus gegeven toelichting - dat dit conform de richtlijnen is gebeurd.

oordeel

In het licht van bovengenoemde overwegingen is de commissie tot het oordeel gekomen dat de klacht deels gegrond is.

Met betrekking tot vrij telefoonverkeer en het ontvangen van bezoek opgelegde beperkingen hebben naar het oordeel van de commissie te lang geduurd. De staf van Tactus had eerder moeten én kunnen onderzoeken langs welke weg en in welke mate deze beperkingen opgeheven hadden kunnen worden en is zodoende tekort geschoten in de zorg aan de aan haar toevertrouwde cliënt.

procedure

Conform het bepaalde in het klachtenreglement is deze beschikking verzonden aan klager en aangeklaagde. Het is aan de bestuurder van Tactus om al dan niet conclusies te verbinden aan de uitspraak van de klachtencommissie en om hierover klager te informeren.

Klachtencommissie